

Шість порад уповноваженій особі щодо закупівлі газу

Осінь та кінець бюджетного року — час для закупівель на наступний рік. Природний газ є одним із товарів, яким більшість закупівельників користуються протягом року. І з кожним роком вони стикаються з певними труднощами при таких закупівлях. Цей рік, враховуючи період правового режиму воєнного стану, не став виключенням.

Відповідно до [пунктів 27 і 28 частини 1 статті 1 Закону України «Про ринок природного газу» від 09.04.2015 № 329-VIII](#) **постачання природного газу** — господарська діяльність, що підлягає ліцензуванню і полягає в реалізації природного газу безпосередньо споживачам на підставі укладених з ними договорів; постачальник природного газу (далі — постачальник) — суб'єкт господарювання, який на підставі ліцензії здійснює діяльність із постачання природного газу.

Пропонуємо закупівельній громаді декілька порад щодо здійснення закупівлі газу за реалій сьогодення.

Порада № 1: враховуємо, що ринок постачання газу конкурентний

Перш за все не забуваємо, що ринок України в частині торгівлі газовим паливом є конкурентним середовищем. Тому, навіть якщо звичайний замовник має намір закупити товар саме в Товариства з обмеженою відповідальністю «Газопостачальна компанія „Нафтогаз трейдинг“», перш за все йому потрібно провести конкурентні закупівлі.

Відповідно до [підпункту 2 пункту 4 Положення про покладення спеціальних обов'язків на суб'єктів ринку природного газу для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку природного газу щодо особливостей постачання природного газу виробникам теплової енергії та бюджетним установам, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19.07.2022 № 812](#) (далі — Положення № 812), це Положення покладає такі спеціальні обов'язки на ТОВ «Газопостачальна компанія „Нафтогаз Трейдинг“» щодо забезпечення постачання природного газу споживачам, що є бюджетними установами відповідно до [Бюджетного кодексу України](#), закладам охорони здоров'я державної власності (казенні підприємства та / або державні установи тощо), закладам охорони здоров'я комунальної власності (комунальні некомерційні підприємства та / або комунальні установи, та / або спільні комунальні підприємства тощо) на умовах, передбачених [пунктом 6 цього Положення](#).

Проте [Положення № 812](#) не робить ТОВ «Газопостачальна компанія „Нафтогаз Трейдинг“» монополістом з постачання природного газу.

Згідно з [пунктом 1 частини 2 статті 40 Закону України «Про публічні закупівлі» від](#)

25.12.2015 № 922-VIII (далі — Закон № 922, Закон) переговорна процедура закупівлі застосовується замовником як виняток у разі, якщо було двічі відмінено процедуру відкритих торгів, у тому числі частково (за лотом), через відсутність достатньої кількості тендерних пропозицій, визначеної цим Законом. При цьому предмет закупівлі, його технічні та якісні характеристики, а також вимоги до учасника процедури закупівлі не повинні відрізнятися від вимог, що були визначені замовником у тендерній документації.

Також пунктом 1 частини 7 статті 3 Закону № 922 встановлено, що придбання замовником товарів, робіт і послуг, вартість яких дорівнює або перевищує 50 тисяч гривень та є меншою за вартість, що встановлена у пунктах 1 та 2 частини 1 цієї статті, здійснюється без застосування порядку проведення спрощених закупівель, встановленого цим Законом, у разі, якщо було двічі відмінено спрощену закупівлю через відсутність учасників, у тому числі частково (за лотом). При цьому предмет закупівлі, його технічні та якісні характеристики, вимоги до учасника не повинні відрізнятися від тих, що були визначені замовником в оголошенні про спрощену закупівлю.

Таким чином, якщо конкурентні закупівлі не відбудуться за вищезгаданих обставин, замовник буде необмежений, щоб здійснити закупівлю саме в ТОВ «ГК „Нафтогаз трейдинг“».

У статті «Відповіді на чотири гарячі запитання щодо договірних зобов'язань з ТОВ „ГК „Нафтогаз Трейдинг“» замовник може знайти відповіді на деякі хвилюючі запитання щодо співпраці з цим постачальником.

Порада № 2: враховуємо, що Нафтогаз Трейдинг може постачати у 2023 році лише у першому кварталі (поки не внесуть відповідні зміни до НПА)

Відповідно до пункту 6 Положення № 812 ТОВ «Газопостачальна компанія „Нафтогаз Трейдинг“» постачає з 01.09.2022 по 31.03.2023 (включно) природний газ бюджетним установам на умовах договору постачання, укладеного з цим товариством на період до 31.12.2022, за ціною, що становить 16 390 гривень з урахуванням податку на додану вартість за 1 000 куб. метрів газу (без урахування тарифу на послуги з транспортування природного газу для точки виходу та коефіцієнта, який застосовується у разі замовлення потужності на добу наперед).

З огляду на цей пункт, Положенням № 812 визначено спеціальний статус ТОВ «Газопостачальна компанія „Нафтогаз Трейдинг“» лише до 31.03.2022. Тим самим здійснення закупівлі, а точніше укладення договору про закупівлю, у цього постачальника обмежується періодом постачання до згаданої дати.

Порада № 3: враховуємо необхідність наявності ліцензії у постачальника

Відповідно до [пункту 27 частини 1 статті 7 Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності» від 02.03.2015 № 222-VIII](#) ліцензуванню підлягають такі види господарської діяльності: діяльність на ринку природного газу, яка ліцензується з урахуванням особливостей, визначених [Законом № 329](#).

Згідно з [пунктом 2 частини 2 статті 41 Закону № 922](#) переможець процедури закупівлі / спрощеної закупівлі під час укладення договору про закупівлю повинен надати копію ліцензії або документа дозвільного характеру (у разі їх наявності) на провадження певного виду господарської діяльності, якщо отримання дозволу або ліцензії на провадження такого виду діяльності передбачено законом та у разі якщо про це було зазначено у тендерній документації / оголошенні про проведення спрощеної закупівлі чи вимагалось замовником під час переговорів у разі застосування переговорної процедури закупівлі.

Таким чином, не забуваємо при укладенні договору про закупівлю витребувати від контрагента, з яким замовник укладає договір, копію ліцензії. **У ТОВ «ГК „Нафтогаз Трейдинг“» такі документи доступні на їхньому офіційному вебсайті.**

Порада № 4: враховуємо номенклатурні позиції при закупівлі природного газу

Згідно з [абзацом 3 пункту 12 Порядку розміщення інформації про публічні закупівлі, затвердженого наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 11.06.2020 № 1082](#), під час розміщення в електронній системі закупівель інформації про предмет закупівлі в окремих полях зазначається інформація щодо коду предмета закупівлі відповідно до класифікаторів або назва згідно з ДСТУ, державних або галузевих будівельних норм, які передбачені для визначення предмета закупівлі відповідно до Порядку визначення предмета закупівлі, затвердженого Уповноваженим органом, та їх назви.

[Пунктом 3 розділу 1 Порядку визначення предмета закупівлі, затвердженого наказом Мінекономіки від 15.04.2020 № 708](#), визначено, що предмет закупівлі товарів і послуг визначається замовником згідно з [пунктами 21 і 34 частини 1 статті 1 Закону № 922](#) та за показником четвертої цифри Єдиного закупівельного словника.

Предмет закупівлі природний газ визначається за кодом ДК 021:2015-09120000-6 — газове паливо. Умовно інформація про оголошену закупівлю в електронній системі у частині порушеного питання матиме такий вигляд:

Інформація про предмет закупівлі

Вид предмету закупівлі: Товари

Класифікатор та його відповідний код: ДК 021:2015:09120000-6: Газове паливо

У свою чергу, не слід забувати, що [абзацом 3 пункту 14 Порядку № 1082](#) передбачено, що під час унесення інформації щодо предмета закупівлі товарів та послуг в оголошення, оприлюднення яких передбачено [Законом № 922](#), та повідомлення про намір укласти договір про закупівлю за результатами застосування переговорної процедури закупівлі в окремих електронних полях зазначається інформація, визначена [пунктом 12 та абзацами 2-4 пункту 13 цього Порядку](#), та інформація щодо коду товару чи послуги, визначеного згідно з Єдиним закупівельним словником, що найбільше відповідає назві номенклатурної позиції предмета закупівлі.

Найбільш наближеним кодом для нашого товару є код ДК 021:2015-09123000-7 — Природний газ. Умовно інформація про оголошену закупівлю, а саме в описі окремої частини предмета закупівлі, в електронній системі матиме такий вигляд:

Опис окремої частини або частин предмета закупівлі

434653 м.куб

Природний газ

Місце поставки товарів або місце виконання робіт чи надання послуг: 92200, Україна, Луганська область, Сватівський район, заклади освіти Білокуракинської селищної ради

ДК 021:2015: 09123000-7 — Природний газ

Natural gas

CPV: 09123000-7

Період постачання: з 01 січня 2022 по 31 грудня 2022

Порада № 5: приділяємо особливу увагу формуванню очікуваної вартості предмета закупівлі

Очікувану вартість замовник може визначати на підставі закупівельних цін попередніх закупівель згідно з [пунктом 2 розділу 3 Примірної методики визначення очікуваної вартості предмета закупівлі, затвердженої наказом МЕРТУ від 18.02.2020 № 275.](#)

Також замовник може розглянути та затвердити таку **Методику визначення очікуваної вартості предмета закупівлі**.

Враховуючи вимоги **пункту 6 Положення № 812**, під час закупівлі в Нафтогаз Трейдингу для потреб першого кварталу 2023 року **варто враховувати необхідний обсяг постачання на рік та вибрати вид для закупівлі газу на період з 01.01.2023 по 31.03.2023 з огляду на річну суму закупівлі за таким предметом.**

Тобто якщо у вас річний обсяг природного газу в грошовому еквіваленті сягає 310 000 грн, обсяг споживання природного газу в грошовому еквіваленті у період з 01.01.2023 по 31.03.2023 складає 89 900, при цьому ви маєте можливість і прийняли рішення провести закупівлю у Нафтогаз Трейдинг, то замовнику слід у такому разі провести відкриті торги.

Не забуваємо, що відповідно до **пункту 6 додатка «Ціни та умови постачання природного газу виробникам теплової енергії ТОВ «Газопостачальна компанія „Нафтогаз Трейдинг“ у рамках виконання спеціального обов’язку» до Положення № 812 до цін, визначених пунктами 3-5 цього додатка, додається:**

тариф на послуги з транспортування природного газу (орієнтовно з транспортуванням 16 553,89 грн),

податок на додану вартість.

Не забуваємо також поради, які викладено в статті **«Шість порад для формування тендерної документації в період воєнного стану»**. Деякі з них можна використати і при формуванні документації для проведення спрощеної закупівлі.

Крім того, закупівельник може скористатись взірцем тендерної документації, що розміщена в підкатегорії **«Природний газ»** категорії **«Зразки документів замовникам»** порталу **RADNUK.COM.UA**.

Порада № 6: окремі замовники повинні дотримуватись вимог постанови Уряду від 11.10.2016 № 710

Замовники, які є розпорядниками / одержувачами бюджетних коштів, відповідно до пункту 4¹ постанови Кабміну «Про ефективне використання державних коштів» від 11.10.2016 № 710 **забезпечують підготовку й оприлюднення обґрунтування** технічних та якісних характеристик предмета закупівлі, розміру бюджетного призначення, очікуваної вартості предмета закупівлі шляхом розміщення на власному вебсайті (або на офіційному вебсайті головного розпорядника бюджетних коштів, суб’єкта управління об’єктами державної власності, що здійснює функції з управління суб’єктом господарювання державного сектору економіки) **протягом п’яти робочих днів з дня оприлюднення:**

оголошення про проведення конкурентної процедури закупівель,

повідомлення про намір укласти договір про закупівлю за результатами переговорної процедури закупівель.

Для «прямих» закупівель замовники, що зобов'язані дотримуватись вимог постанови Уряду від 11.10.2016 № 710, повинні зберігати відповідні документи.

Для закупівель природного газу завантажте [приклад обґрунтування технічних та якісних характеристик закупівлі, розміру бюджетного призначення, очікуваної вартості предмета закупівлі – Природний газ.](#)

Закупівельній громаді будуть цікаві такі публікації:

[Договірні відносини з ТОВ «ГК „Нафтогаз Трейдинг“»: практика моніторингів;](#)

[Як правильно провести переговорну процедуру з ПОНОм?;](#)

[Як замовнику вберегтись від неприємних «сюрпризів» з боку постачальника?](#)